

3. čtvrtletí 1965

KŘESŤANSKÝ DOMOV
A ZDRAVÝ ŽIVOT

ÚVOD

Z nadpisu biblických úkolů pro čtvrtletí poznáváme, že budeme současně uvažovat o dvou themech. Nejsou to však themata odlišná, nýbrž spolu úzce souvisí. Tvoří součást úspěšného života.

Chce-li člověk žít úspěšně, musí růst a dosahovat cíle ve všech čtyřech oborech lidské činnosti: v duchovní, duševní, společenské a tělesné. A právě rodinný život je ideálním prostředím pro harmonické splnutí duchovních ideálů, duševních výkonů, společenských ctností a tělesné zdatnosti.

Společnost se skládá z rodin. A rodina bude taková, jakou si ji vytvoříme. Ze srdce „pochází život“; a srdcem společnosti, církve a národa je domov, rodina. Blaho společnosti, úspěch církve a zdárný rozvoj národa závisí na vlivech domova.

Manželství, jeho Božský původ a účel

Zlatý verš: Přisl. 18, 22.

Je zcela přirozené, že dva milující se lidé touží po chvíli, kdy sloučí svůj život sňatkem. Proč? Poněvadž to Bůh tak nařídil. On vložil do každé lidské bytosti touhu po lásce a věrnosti bytosti druhého pohlaví.

Pán Bůh si přál, aby manželství přinášelo člověku trvalou, zdravou radost a uspokojení. Dále si přál, aby správně založené manželství přispívalo k rozvoji charakteru muže a ženy. Bůh ustanovil manželství jako základ rodinného života, aby v něm bylo vhodné prostředí pro zrození, rozvoj a výchovu členů budoucího pokolení.

USTANOVENO BOHEM

1. Jak ukojil Pán Bůh společenskou potřebu člověka?
1. Mojž. 2, 18.

Pán si přál, aby člověk byl dokonalým obyvatelem dokonalého světa. Nechtěl však, aby člověk žil osaměle.

2. Kdo založil manželství a kdy? 1. Mojž. 2, 21—24.

Tehdy, když Stvořitel spojil ruce první dvojice ve svaatebním obřadu a řekl, že „opustí člověk otce a matku a přidržeti se bude manželky své; a budou ti dva jedno tělo“, vyhlásil zákon o manželství pro všechny Adamovy potomky až do skonání. Tak vydal Otec nebe-ký dobrý zákon, který se měl člověku stát největším požehnáním a cestou k rozvoji.

Všichni, kteří vstupují do manželství s posvátným úmyslem — muž, aby získal čistou lásku ženského srdce, a žena, aby zjemnila a zdokonalila charakter svého manžela — plní Boží úmysl s člověkem.

3. Kterým svým činem schválil Pán Ježíš běžný způsob uzavírání sňatku? Jan 2, 1. 2.

V Káni Galilejské se chystala svatba příbuzných Jozefa a Marie. Kristus věděl o této rodinné slavnosti. Věděl též, že se tam sejde mnoho vlivných lidí. Proto se vydal se svými nově zvolenými učedníky na cestu do Kány. Jakmile došla zvěst o tom, že Ježíš je v místě, bylo mu posláno zvláštní pozvání.

M Á P Ř I N Á Š E T Š T Ě Š T Í

4. Jak mají muž a žena hledět na manželství? Přísl. 5, 18.

Lidská láska nemůže nikdy přinášet své vzácné ovoce, není-li současně božská a nesměruje-li k nebesům. Ježíš rád vidí šťastná manželství, šťastné rodinné krby.

5. Který klasický příklad šťastného manželství máme v bibli? 1. Mojž. 24, 67.

Manželství Izáka a Rebeky, jak je líčí Písmo, je něžným a krásným obrazem rodinného štěstí.

6. Které dvě okolnosti přispěly k úspěšnému manželství Izáka a Rebeky? 1. Mojž. 24, 50. 58.

Jaký rozdíl mezi chováním Izáka a chováním části dnešní mládeže i mezi vyznavači křesťanství! Mladí lidé si často myslí, že otázka citů je jejich soukromou zále-

žitostí, do které jim nemá mluvit ani Bůh ani rodiče. Ještě ani nevyspějí, a už se domnívají, že si dovedou vybrat sami, bez pomoci rodičů. Obvykle stačí několik let manželského života, aby oba poznali svůj omyl. Avšak často je příliš pozdě, aby se dalo zabránit osudným následkům. Pro nedostatek moudrosti a sebekázně, které vedly k ukvapenému sňatku, zlo roste, až se manželství stane těživým jhem. Mnozí si tak zničili pozemské štěstí i naději na věčný život.

POSVÁTNÝ SVAZEK

7. O čem musí především uvažovat ti, kteří myslí na manželství? 1. Mojž. 27, 46; 28, 1; 1. Kor. 7, 39b; 2. Kor. 6, 14.

Žena je připoutána k svému muži, dokud tento žije. Zemře-li, může se libovolně vdát za předpokladu, že to bude společenství Páně. 1. Kor. 7, 39. (Jiný překlad.)

8. Jaký názor má křesťan na manželský svazek? Žid. 13, 4a.

Prvá část tohoto verše může znít buď „pocitivé je manželství“ anebo „pocitivé buď manželství“. Skutečnost, že tato věta je zařazena mezi jiná napomenutí, potvrzuje spíše druhé znění. Rada: „Pocitivé budiž manželství“ je zajisté vhodná ve věku mravní volnosti a nevěry. V řečtině zní tento verš takto: „Manželství je pocitivé; zachovávejme je všichni tak.“

9. Jelikož manželství ustanovil Bůh, jak dlouho má trvat? Řím. 7, 2; Mat. 19, 6b.

Hospodin prohlašuje: „Nenávidím rozvod a ubližování ženě. Dejte si na sebe pozor a nebuďte nikdy nevěrní.“

ZÁKLAD RODINNÉHO ŽIVOTA

10. Jaký příkaz dal Bůh Adamovi a Evě o výchově rodiny? 1. Mojž. 1, 28a.

11. Co je přednější: vztah muže a ženy nebo vztah mezi manžely a jejich rodiči? 1. Moř. 2, 24; Mar. 10, 6. 7.

Rodinný svazek je nejužší, nejněžnější a nejposvátnější pozemský svazek. Ti, kdož uzavírají manželství s rozvahou, v bázni Boží a s vědomím odpovědnosti, zakusí vždy velké požehnání.

12. Jak úzce má manželství pojít muže a ženu? Mar. 10, 8. 9.

Eva byla stvořena z Adamova boku. To znamená, že ho neměla ovládat jako hlava, ani neměla být jím pošlapávána jako něco méněcenného. Měla mu stát po boku jako rovnocenná, milovaná a jím chráněná bytost.

13. Zač má být šťastný manžel vděčný? Komu? Přísl. 21, 18, 22; 19, 14.

Společenství v manželství má být úzké a něžné, svaté a vznešené, má životu dodávat duchovní sílu. Kdo toho dosáhne, ten nalezne nebe na zemi a Boha ve svém životě.

K přemýšlení: Může dnešní mladý křesťan poznat Boží vůli právě tak jako kdysi Izák a Rebeka ve volbě životního druhu? Kdy mohou křesťanští manželé očekávat, že Pán požehná jejich manželství a domov?

Přátelství v rodině

Zlatý verš: 1. Kor. 13, 5.

Bůh chce, aby naše křesťanské rodiny byly předobrazem rodiny v nebesích. Rodiče a děti mají denně na to pamatovat a mají se k sobě chovat jako členové Boží rodiny. Potom bude jejich život takový, že budou světu příkladem. Kristus bude oslaven a jeho pokoj, milost a láska prouvanou rodinný kruh jako vzácná vůně.

PODMÍNKY SHODY

1. Co je první podmínkou štěstí v manželství? Kol. 3, 19; Efez. 5, 25. Srovnej 1. Mojž. 24, 67.

Mnozí považují projev lásky za slabost a zůstávají nepříjemně chladní. Takový duch ničí veškeré sympatie. Jakmile lidé v sobě potlačují ušlechtilé pohnutky, pak jejich srdce pustne a chladne. Mějme se na pozoru před tímto bludem. Láska nemůže dlouho existovat bez vyjádření. Nedopusť, aby srdce tvého druhá hynulo nedostatkem vlídnosti a sympatie.

Nevynucujte si lásku, raději ji dávejte. Pěstujte v sobě vše nejušlechtilejší a uznejte ochotně dobré vlastnosti u toho druhého. Pocit, že je člověk oceněn, působí předivný životní elán a uspokojení.

2. Co je základem souladu, „jdou-li dva spolu“? Amos 3, 3.

Štěstí a zdar manželského svazku záleží na všestranné jednotě obou partnerů.

3. Jaké povahové vlastnosti jsou předpokladem úspěchu v manželství? 1. Tes. 4, 3—5; Přísl. 31, 10—12.

Ten, kdo má pravou lásku, bude ve všem chování dokazovat Boží ctnosti. Každý jeho krok před sňatkem bude se vyznačovat prostotou, skromností, upřímností a mravností.

Věřící dívka má volit za životního druha jen toho, kdo má čisté, mužné povahové rysy, kdo je pilný, podnikavý, poctivý a kdo je bohabojný. Mladý muž si má hledat pomocnici, která dovede snášet životní starosti, jejíž vliv ho zušlechťí a zjemní a jež ho svojí láskou obšťastní.

4. Které vlastnosti a schopnosti přispívají velmi k úspěchu a štěstí v manželství? Přísl. 31, 13—17; Tit. 2, 4. 5.

Manželství není jen romantika. Má také své nesnáze. Žena musí umět nést skutečná životní břemena a musí žít rozumně a rozvážně. Často musí myslet víc na druhé než na sebe.

VZÁJEMNÁ ÚCTA

5. Jaký vztah má mít křesťanský manžel ke své ženě?
1. Petr. 3, 7.

Snažte se zvýšit vzájemné štěstí. Pěstujte vzájemnou lásku, vzájemnou shovívavost. Manželství pak nebude znamenat ukončení lásky, nýbrž bude jejím začátkem.

6. Kterou důležitou křesťanskou zásadu mají věřící manželé vždy uplatňovat? Řím. 12, 10; Fil. 2, 3.

Láska je rostlina nebeského původu. Není nerozumná, ani slepá. Je čistá a svatá. Docela něco jiného je vášeň neobráceného srdce. Čistá láska počítá vždy s Pánem a bude v dokonalé shodě s Duchem Božím. Vášeň je umíněná, ukvapená, nerozumná, nesnáší omezení a vidí v předmětu své volby modlu.

7. Čím se vyznačuje pravá láska? 1. Kor. 13, 4–6. *B.C.-V*

Sebekázeň v domově zmůže mnoho. Snažte si život co nejvíce zpříjemňovat. Zvykejte si na uctivé mluvení. Zachovávejte jednotu a lásku. Satan nebude mít moci nad těmi, kteří se doma ovládají.

Potlačte vše, co by mohlo zničit pokoj a jednotu v rodinném kruhu. Pěstujte přívětivost a lásku, ducha něžnosti a snášenlivosti. Chybuje-li jeden člen, projeví druhý Kristovu shovívavost.

ZACHOVÁNÍ OSOBNOSTI

8. Co se v Písmu ještě doporučuje věřícím manželům? 1. Petr. 3, 1. 6.

Tak jako je Kristus ochráncem své církve, tak má být muž ochráncem své ženy.

9. Které výroky jasně praví, že křesťanský manžel nemá využívat svého postavení v rodině? Kol. 3, 18. 19.

City manželů mají zvyšovat štěstí vzájemného společenství. Oba musí přispívat ke svému vzájemnému štěstí. Tak si to Pán přeje. Mají splynout v jedno, ovšem nikdo z nich nemá ztratit svoji osobnost. Nechtějte druhého přinutit, aby se podřídil vašim přáním. Budete-li to činit, neudržíte si lásku svého druha. Buďte laskaví, trpěliví, shovívaví, ohleduplní a zdvořilí.

10. Které verše Písma mluví, že muž i žena jsou si rovni? Efez. 5, 25. 28. 33.

Žena má zastávat postavení, které jí Bůh původně určil; je rovnocenná mužova družka.

KŘESŤANSKÝ DOMOV

11. Jaká vychovatelská zásada se uplatňuje v křesťanském domově? Efez. 6, 4.

Věřící otcové a matky, máte před sebou vážný úkol. Věčné spasení vašich dětí je závislé na vašem chování. I dobré návyky se musí nacvičit a pak trpělivě procvičovat. Laskavé napomenutí má v sobě víc síly než strohý příkaz. Tvrdý způsob výchovy vede k zatvrzelosti dětí. Jednejte s dětmi laskavě, něžně, mile. Mnozí rodiče, kteří mají vzdorovité dítě, by měli přemýšlet o sobě, zda vychovávají podle verše Ef. 6, 4.

12. K jaké duchovní výši lze dospěti v lásce? 1. Kor. 13, 7. 8a.

Srdce, v kterém vládne láska, nebude naplněno vášní ani pomstou za příkoří, jež by pýcha a samolibá láska nesnesly. Láska nepodezírá, ale vidí pohnutky a skutky toho druhého v nejpříznivějším světle. Láska nikdy zbytečně neodhalí chyby druhého.

K přemýšlení: Je vzájemná náklonnost dostatečným podkladem k založení manželství, chybí-li ostatní podmínky shody? Nakolik si mají křesťanští manželé odpuštět vzájemné poklesky?

3. úloha — 17. júla 1965

Prednosti rodičovstva

Základný verš: Žalm 127, 3.

Tak ako manželstvo zväčšuje šťastie jednotlivca, tak deti umocňujú šťastie manželov. Manželova láska k žene-

matke stáva sa plnšia a obsiahlejšia. Aj žena si viac váži svojho muža, keď majú deti. Rodičovstvo obyčajne osvobodí manželov od sebestva. Rodičovstvo podporuje najlepšie snahy človeka. Vzrast dieťaťa dáva veriacim rodičom príležitosť nového poznania Boha a Jeho jednaní s ľuďmi, nové pochopenie cností, akými sú dobrota, znášanlivosť a odpustenie.

RODIČOVSTVO USTÁNOVIL BOH

1. Ako sa Boh postaral o udržiavanie ľudského rodu?
1 Moj 1, 28; 3, 20.
2. Koho uznával patriarcha Jákob za darcu svojich detí?
1 Moj 33, 5b.

Nezabudnime, že s deťmi nemáme zachádzať tak, ako by boli naším osobným vlastníctvom. Písmo hovorí, že deti sú dedičstvom od Hospodina a sú práve tak zahrnuté do plánu vykúpenia ako my. Veriacim rodičom sú zverené preto, aby mohli byť vychovávané v bázni a kázni Pánovej, aby mohli splniť svoje poslanie v prítomnosti i vo večnosti.

3. Ako dlho po sňatku boli Izák a Rebeka bezdetní?
1 Moj 25, 20a. 26b.
4. Čo bolo vrúcnou túžbou Izáka a Rebeky? 1 Moj 25, 21.

RODIČIA VYTVÁRAJÚ CHARAKTER

5. Z ktorého príkladu v Písme poznávame, že životopráva nastávajúcej matky ovplyvňuje i dieťa? Sud 13, 2—4. 11—14.

Nestriednosť rodičov spôsobuje často nedostatok telesnej, duševnej a mravnej sily u detí. Alkoholici a fajčiari odovzdávajú svojim deťom neblahé dedičstvo. Rodičia sú

do značnej miery zodpovední nielen za nesprávnu výchovu a zvrátenú chuť svojich detí, ale i za neduhu tisícov hluchých, slepých, nemocných a slabomyseľných.

6. Kedy bol v živote Jána Krstiteľa položený základ pre jeho budúce duchovné poslanie? Luk 1, 15.

Ján Krstiteľ bol naplnený Duchom Svätým od narodenia. Ak žijeme v obecenstve s Bohom, tak isto môžeme očakávať, že Duch Boží ovplyvní naše dieťa už od najútlejšieho veku.

7. Ktorý novozákonný príklad ukazuje, že dieťa preberá duchovné hodnoty od svojich rodičov? 2 Tim 1, 5.

Obidve zbožné ženy vychovávali Timotea podľa Božieho slova. Od nich dostal tak pôsobivé duchovné naučenia, že zostal čistý v reči a nedotknutý zlými vplyvmi, v ktorých vyrastal. Tak spolupracovali jeho domáce učiteľky s Pánom a pripravili ho pre bohabojný život.

8. Z čoho súdime, že rodičia zajatej devy dali svojej dcére náboženskú výchovu? 2 Kráľ 5, 1—3.

Chovanie zajatého dievčaťa v pohanskom dome je mocným svedectvom vplyvu domácej výchovy. Otcom a matkám bola zverená najdôležitejšia úloha — starostlivosť o deti a ich výchova. Rodičia vytvárajú priamo základy zvykov a povahy. Svojím príkladom značnou mierou ovplyvňujú budúcnosť svojich detí.

RODIČOVSTVO PRINÁŠA DUCHOVNÚ ODMENU

9. Akú skúsenosť učinil Enoch po narodení svojho prvého syna? 1 Moj 5, 21. 22.

Enoch prežil po narodení svojho prvého syna novú, vyššiu skúsenosť; získal užšie obecenstvo s Bohom. Oveľa lepšie poznal svoje povinnosti a záväzky voči Bohu. A keď videl lásku dieťaťa k otcovi, jeho prostú dôveru v otcovskú ochranu, keď sám v srdci cítil hlbokú, vrúcnu nehu k svojmu prvorodenému, získal vzácne ponaučenie o predivnej láske Božej k človeku. Poznal s akou dôverou môžu Božie dietky prichádzať k nebeskému Otcovi.

10. Akou skúškou prešiel Abrahám so svojim synom?
1 Moj 22, 6—9.

Izák bol od detstva vychovávaný k pohotovej, dôverivej poslušnosti. Len čo poznal Boží úmysel, ochotne sa podriadil. Zdieľal Abrahámovu vieru a cítil, že je čťou Bohu obetovať svoj život.

Pocity, ktoré prežíval Abrahám v temných dňoch onej strašnej skúšky, mu mali umožniť, aby aspoň trochu pochopil veľkosť obeti, ktorú Boh priniesol pre vykúpenie človeka.

RODIČOVSTVO PRINÁŠA ZODPOVEDNOSŤ

11. Akú povinnosť majú rodičia za hmotné blaho svojej rodiny? 1 Tim 5, 8.

12. Čím sú deti podľa žalmistových slov? Žalm 127, 3.

Veriaci rodičia majú v láske, s vierou a modlitebne usilovať a blaho svojej rodiny. Tak budú môcť radostne prísť k Bohu a povedať: „Hľa, ja a deti, ktoré mi dal Hospodin.“

13. Čo prikazuje piate prikázanie deťom? 2 Moj 20, 12; Ef 6, 1. 2.

Rodičia majú nárok na takú lásku a úctu, aká nepatrí nikomu inému. Boh sám ustanovil, aby rodičia nahradzovali malým deťom Božiu autoritu.

K premýšľaniu: Môže dieťa zdediť túžbu slúžiť Bohu? Akú zodpovednosť majú rodičia za výchovu detí?

4. úkol — dne 24. července 1965

Výchova detí

Zlatý verš: Přisl. 22, 6

Dítě vstupuje do života jako bezmocné nemluvně. Jeho rozeznávací schopnosti nejsou vyvinuté. Nemá možnost rozumně jednat. Nemůže čerpat ze zkušeností, poněvadž dosud žádné nemá. Je tudíž povinností rodičů, aby svému dítěti předali své dobré zkušenosti a aby je trpělivě učili uplatňovat rozumná rozhodnutí.

VÝCHOVA DĚTÍ NESE OVOCE

1. Jak poznal Josef ve svém velkém pokušení, co je správné a co nikoli? 1. Mojž. 39, 9b.

Josef naslouchal naučením svého otce. Často slýchal příběh o nočním vidění v Bethel, o žebříku, spojujícím nebesa se zemí, o andělech, kteří po něm sestupovali a vystupovali. Slyšel příběh o zápase u potoka Jábok, kde Jákob opustil oblíbené hříchy, stal se vítězem a obdržel titul knížete Božího. Otcova naučení vedla Josefa k bázni Boží.

2. Kdo poskytl Mojžíšovi výchovu v dětství? Jak se rozhodl, když dorostl? 2. Mojž. 2, 8—10; Žid. 11, 24—27.

Mojžíš byl mladší než Josef nebo Daniel, když byl zba-
ven ochrany a péče domova. Jeho život byl však obklo-
pen téměř stejnými vlivy. Strávil ve svém židovském pro-
středí pouze 12 let, ale v těchto letech byl položen
základ k jeho velikosti. Položila jej skromná, neznámá
Jochebed, otrokyně. Její životní úděl byl prostý a měla
mnoho starostí. Světu se však nedostalo většího požehnání
skrze žádnou jinou ženu, vyjma Marie z Nazaréta.
Věděla, že dítě se s ní bude muset brzy rozloučit. Proto
se snažila vštípit mu do srdce lásku a věrnost k Bohu.
Své dílo vykonala svědomitě.

3. V jakých nepříznivých okolnostech vyrůstal Samuel?
1. Sam. 1, 1. 2. 6. 24. 25; 2, 11. 12.

Samuelův otec měl dvě ženy, které si nerozuměly. Sa-
muel opustil domov jako dítě a žil v chrámě, kde zase
působily zhoubné vlivy.

4. Jak se Anně podařilo povznést Samuele nad špatné
prostředí? 1. Sam. 1, 22. 24. 25; 2, 18. 19. 26.

Přestože Samuel opustil domov v dětském věku a žil
mezi bezbožnými syny Ěliho, našel „přízeň u Boha
i u lidí“.

5. Jak spravoval Abrahám svůj domov? 1. Mojž. 18,
19.

„Vyvolil jsem si ho, aby přikázal svým dětem a své
domácnosti chodit po cestách Páně.“ (Jiný překlad). Abra-
hám seznamoval svoji rodinu s Božími zákony a pova-
žoval je za nejlepší odkaz pro ni a tím i pro celý
svět.

6. Co přikázal Bůh Izraeli o náboženské výchově v domově? 5. Mojž. 6, 4—7.

Bůh přikázal Židům, aby seznámili své děti s jeho požadavky a s tím, jak zacházel s jejich otci. To patřilo mezi zvláštní, nepřenosné povinnosti rodičů. Děti měly slyšet tato naučení z úst milujících otců a matek a ne od jiného.

7. Komu svěřil Bůh výchovu svého Syna? Luk. 1, 26. 27. 30—33.
8. Z čeho poznáváme, že Ježíš se záhy seznámil s Písmem, jež mu později umožnilo odolat satanovým pokušením? Luk. 2, 40. 46. 47. 51. 52; Mat. 4, 4. 7. 10.

Maria byla Ježíši první lidskou učitelkou.

ZÁKLADY VÝCHOVY DÍTĚTE

9. Jakou radu dává rodičům Šalomoun o výchově dětí? Přísl. 13, 24; 19, 18; 22, 15.

Jmenovaná rada je vhodná spíš u menších dětí. U starších dětí vychováváme především dobrým příkladem, působením na cit a na rozum dítěte. Děti mají poznat, že podrobí-li se zákonům domácnosti, získají dokonalou svobodu. Křesťané poznají totéž — že poslušnost Božího zákona přináší úplnou svobodu.

10. Jak mají jednat rodiče se svými dětmi? Kol. 3, 21.

Děti mají svá práva a své záliby. Jsou-li tyto záliby rozumné, respektujeme je.

11. Ve kterém dalším verši uděluje apoštol křesťanským rodičům výstrahu i radu? Efez. 6, 4.

Potřebujeme ducha něžnosti, bez kterého se v rodinném kruhu neobejdeme. Chceme-li děti správně vést, musíme jim projevovat jemnost, tichost a shovívavost. Špatně vychovává, kdo jen hledá chyby, je mrzutý a hubuje. Učíme-li děti, aby byly jemné, musíme sami být jemní. Chceme-li, aby se k nám chovaly laskavě, musíme se k nim chovat něžně a s láskou. Současně však nesmí rodiče projevovat slabost nebo nemoudrou shovívavost.

ODMĚNA RODIČŮ

12. Jak se děti odmění věrné matce? Přísl. 31, 28.

Nejmocnější důkaz, který dává křesťanství světu, je spořádaná a ukázněná rodina.

13. Kdy bude výchova dětí úspěšná? Přísl. 22, 6.

Když děti dorostou, budou si vážit rodičů, kteří pro ně obětavě pracovali a nedopustili, aby si děti vytvářely nesprávné návyky a zlozvyky.

K přemýšlení: V kterém věku dítěte mají rodiče začít vychovávat? Jaký vliv na špatný vývoj charakteru dítěte mají neshody mezi otcem a matkou? Podle čeho lze posoudit, že dítě dovede jednat stále moudřeji? Jsou rodiče odpovědní za chyby svých dospělých dětí?

5. úkol — dne 31. července 1965

Mládež potřebuje vedení

Zlatý verš: Kazatel 12, 1.

Mladý člověk se rozhoduje a utváří představy podle dojmů a podle prostředí, které na něj působí. I zlo láká,

protože bývá přitažlivé. Mladí lidé potřebují, aby jim někdo podal pomocnou ruku. Několik prostých, laskavých slov a drobných pozorností zaplaší chmury pokušení, jež na ně působí.

MRAVNÍ ODPOVĚDNOST ZAČÍNÁ ZÁHY

1. Vystačí člověk žít jen sobecky pro sebe? Řím. 14, 7a.

Světské zábavy jsou okouzlující a mnozí pro přechodný požitek obětují přátelství nebes i jeho pokoj, lásku a radost.

2. Jakou výstrahu a radu dal Šalomoun mladému člověku, který si myslí, že může v mládí chodit svými cestami? Kaz. 11, 9. 10.

Čti příběh Abraháma, Jákoba, Josefa, Mojžíše, Davida a Elizea. Studuj životy lidí pozdější doby, kteří čestně splnili svěřené poslání a přispěli k povznesení světa. Nerožívali své mládí v zábavách. Zvykali si na soběstačnost sebekázeň. Byli ovládáni zásadou a vyrůstali v čistotě, síle a v pravdě. Do života se pak postavili v plné tělesné, duševní i duchovní síle, dovedli plánovat i jednat a vytrvale odporovat zlému.

3. Jakou radu dává bible mladému člověku? Kaz. 12, 1.

Mladí lidé mají žít přísně zásadně, aby mohli správně využít síly, kterou jim Bůh dal. Jelikož nemohou být stále pod vedením a ochranou rodičů, musí být vychováni k soběstačnosti a sebekázní. Musí se naučit myslet a jednat svědomitě a zásadně.

PŘÍKLADY MLADISTVÉHO POBLOUZNĚNÍ

4. Koho činil Bůh odpovědným za špatný život mladíků Ofni a Finesa? 1. Sam. 2, 12. 29. 34; 3, 12. 13.

Rodiče odpovídají za výchovu svých dětí. Proto mají vědět, v jaké společnosti jejich děti jsou a kde tráví večery.

5. Co zapůsobilo na marnotratného syna, že opustil svůj bezbožný život? Luk. 15, 17—20.

PRAVÁ RADOST

6. Co pomáhá v boji proti zlému? Ž. 119, 11.

7. Na co musí dávat pozor bohabojná mládež? Přísl. 1, 10. 15.

Křesťané mohou získat mnoho zdrojů štěstí a mohou s neomylnou přesností říci, které zábavy jsou pro ně vhodné a správné. Mohou volit takové osvěžení, které duši neublíží a nezanechá smutnou příchut', jež ničí sebeúctu anebo znemožňuje cestu k užitečnosti. Mohou-li si vzít s sebou Ježíše a setrvat v modlitebném duchu, jsou dokonale bezpeční.

8. Jakou cestou života kráčí zbožný člověk? Ž. 1, 1. 2.

Vyznáváme, že zde nežijeme jen pro své potěšení a pobavení. Máme být ku prospěchu lidstva, ku požehnání společnosti.

9. Čím se věřící řídí při volbě přátel? Ž. 119, 63.

Vzájemné povzbuzení, vzájemná úcta, pomoc, poučení, pokárání, výstraha, rada, jež si mají následovníci Kristovi

poskytovat, podpoří jejich duchovní život. Křesťanské společenství je v souladu s Božím plánem.

ÚCTA K RODIČŮM

10. Jak podporuje bible úctu k rodičům? Ef. 6, 1.

Nejhorší kletbou rodin je, když dovolí dětem, aby jednaly po svém. Splní-li rodiče každé přání svých dětí i přesto, že jim to neprospěje, ztratí děti záhy veškerou úctu k rodičům, a stanou se otroky satanovy zvůle.

11. Co je řečeno o době před příchodem Ježíše Krista?
2. Tim. 3, 1—5.

VOLBA ŽIVOTNÍHO DRUHA

12. Jakou zásadou se mají věřící rodiče řídit, když svým dětem dávají rady do manželství? 5. Mojž. 6, 6. 7; 7, 3. 4; 8, 19.

Manželství má spojit dva lidi po celý život. Proto je nutné radit se s rodiči a se zkušenějšími lidmi. Rodiče mají usměrňovat city svých dospívajících dětí, aby si vyhledaly vhodného životního druha.

K přemýšlení: Co soudíte o zvyku, že rodiče zasvětili dítě pro nějaký životní úkol a pak trvají na tom, aby se dítě přizpůsobilo bez ohledu na své záliby? Do jaké míry mohou rodiče vhodně usměrňovat volbu přátel svých dospívajících dětí?

Čo ovplyvňuje šťastie domova

Základný verš: Rím 12, 10.

Domov má byť miestom, kde sa pestuje láska a neuháša sa zámerne. Na tomto pestovaní lásky, sympatií a vzájomne úprimnej zdvorilosti závisí naše šťastie.

R Á Z B O H A B O J N Ě H O D O M O V A

1. Čo zaslúbil Pán domovu spravodlivých ľudí? Prisl. 3, 33b; 12, 7b.
2. Akú vysokú úroveň chceš žalmista dosiahnuť vo svojom domove? Žalm 101, 2.

Ani láska kresťanského domova nemôže byť trvalá, ak v ňom chýbi prispôsobivosť vôli Božej. Všetky schopnosti a záujmy treba uviesť v súlad s cnosťami Ježiša Krista. Ak si rodičia chcú trvale zachovať autoritu v rodine, poznajú, že sa musia mnoho modliť a rozumne uvažovať.

3. Ktorým príznačným rysom sa má vyznačovať život členov kresťanského domova? Ján 13, 35.

Nesmierna je moc lásky, pretože je božského pôvodu. „Krotká odpoveď odvracia prchivosť.“ „Láska zhovieva.“ „Láska prikrýva množstvo hriechov.“ Keby sme sa to naučili, akou uzdravujúcou mocou by bol obdarený náš život! Aká zmena by nastala v pozemskom živote! V domove sa majú sústreďovať najčistejšie a najvznešenejšie city. Všetci členovia rodiny sa majú každodenne usilovať o pokoj, súlad, nežnosť a šťastie.

4. Aký má byť vzájomný vzťah členov rodiny? Rím 12, 10.

V mnohých rodinách je veľký nedostatok nežnosti. Nie je treba byť sentimentálnym, ale za lásku sa nikto nemusí hanbiť.

5. V ktorých okolnostiach zabúdali Izraeliti na Hospodina? 5 Moj 8, 10—14.

Prázdny kalich unesieme celkom snadno, ale kalich naplnený až po okraj musíme niesť veľmi opatrne. Súženie a protivenstvo môže pôsobiť zármutok; ale najväčším nebezpečenstvom pre duchovný život je blahobyť.

MIESTO POSVÄTENIA, POHOSTINSTVA A ODPOČINKU

6. Čo zriaďoval Abrahám vždy blízko svojho stanu, bez ohľadu na to, kade putoval? 1 Moj 12, 7. 8; 13, 3. 4.

Život Abraháma, priateľa Božieho, bol životom modlitby. Kdekoľvek postavil stan, postavil neďaleko i oltár, na ktorom obetoval rannú i večernú obeť. Tak majú byť kresťanské domovy svetlom vo svete.

7. Ktorý biblický príbeh nám dokazuje, že Abrahám mal pohostinnú domácnosť? 1 Moj 18, 2—5; Žid 13, 2.

Boh preukázal Abrahámovi veľkú poctu. Nebeskí anjelia ho navštevovali a zhovárali sa s ním ako priatelia.

8. Ktorú ideálnu vlastnosť domova uvádzala Noema v rozhovore so svojou nevestou? Rut 1, 9.

Z raja pochádza dvojaké zriadenie: 1) Deň Pánov, t. j. čas k odpočinku, kedy uvažujeme o tom, ako by sme Bohu lepšie vyjadrili svoju lásku. 2) Domov, ako miesto k odpočinku, kde uplatňujeme vzájomnú lásku. A kde je láska, tam je i pokoj.

CHARAKTERISTIKA NEŠŤASTNÉHO DOMOVA

9. Pre ktoré vlastnosti môže sa domov stať utrpením? Jak 3, 16.

Rodičia majú s deťmi hovoriť vlúdne a pochváliť ich, keď sa snažia jednať správne. Tým ich povzbudia ešte k lepším výsledkom. Vzájomná láskavosť a zhovievavosť vytvára z domova raj, ale závisť, hádky, neprívetivosť a podráždenosť robí z domova peklo. V takej domácnosti Ježiš nie je prítomný.

10. Čo zaviňuje spory v domove? Jak 3, 13—18.

Ak je Kristus, tá nádej slávy, skutočne v srdci človeka, bude v kresťanskom domove súlad a láska. Všetci členovia rodiny sú povinní byť láskaví a hovoriť prívetivo.

11. Ktorá skutočnosť ničí mnohý domov? Mar 3, 25.

Rozdvojená výchova, nejednotné názory a riešenie konfliktov pred deťmi sú jedy, ktoré pôsobia na charakter dieťaťa a ktoré zničili už mnohý domov.

PRÍJEMNÝ DOMOV

12. Ako môže matka prispieť k tomu, aby domov bol miestom radosti? Tit 2, 4. 5.

Ani kráľ na tróne nemá dôležitejšiu úlohu než kresťanská matka, ktorá je kráľovnou vo svojej domácnosti. Ona môže formovať povahu svojich detí, aby boli pripravené pre tento i večný život.

13. Akú zodpovednosť má otec za svoju rodinu? 1 Tim 5, 8.

Pre veriaceho otca platí táto rada: Tvoje náboženstvo bude mať len vtedy smysel, keď dokážeš, ako sa vieš starať o svoju rodinu.

14. Ktoré zásady sú podľa Pána Ježiša v domove prvoradé? Luk 10, 38—42.

Čo potrebovala Marta? Kludného, posväteného ducha, úprimnejšiu túžbu po poznaní budúceho, večného života a cnosti, potrebné k duchovnému pokroku. Mala sa menej starať o veci pominuteľné a viac o tie trvalé.

K premýšľaniu: Je tiché svedectvo usporiadanej a ukáznenej veriacej rodiny viac než všetky kázania? Ako kladú rodičia základ budúceho šťastia svojich detí? Kedy naše náboženstvo môže deti odpudzovať?

7. úkol — dne 14. srpna 1965

Věrnost manželství

Zlatý verš: Fil. 4, 8.

Každá věřící rodina je obklopena posvátným kruhem, který nemá být porušen. Do tohoto kruhu nemá nikdo jiný právo. Muž ani žena nesmí se s nikým dělit o důvěru, která patří výhradně jim.

MRAVNÍ UVOLNĚNOST — ZNAMENÍ DNEŠNÍ DOBY

1. Jaké poměry ve společnosti mají převládat v době před 2. příchodem Krista? 2. Tim. 3, 1—5; Mat. 24, 37—39.
2. Co je hlavní příčinou uvolnění ve světě? Jak. 1, 14. 15; 1. Jana 2, 16.

Uvolnění, převládající v tomto věku, nemá být měřítkem pro Kristovy následovníky. Projevy tělesných důvěrností u lidí, kteří se ani blíže neznají, nemají být mezi křesťany, kteří se připravují pro nesmrtelnost. Je tedy důležité, aby jejich zdrženlivost a ctnost byla přímým protikladem k chování těch lidí, kteří jsou ovládáni nízkými vášněmi!

BOŽÍ ÚROVEŇ

3. Kterou zásadu zdůrazňuje 7. přikázání? 2. Mojž. 20, 14. 17.

Toto přikázání zakazuje nejen nečisté činy, nýbrž i smyslné myšlenky, touhy a vše, co je vzbuzuje. Bůh žádá nejen čistotu vnějšího života, nýbrž i skrytých úmyslů srdce. Kristus, který poukázal na dalekosáhlé závazky Božího zákona, prohlásil, že zlá myšlenka nebo pohled je právě tak hříchem jako nezákonný čin.

4. Co bude odepřeno těm, kteří žijí v hříšné prostopášnosti? 1. Kor. 5, 1. 7—10; 6, 9—11; Gal. 5, 19—21.

Smilstvo není jediný hřích prostopášnosti, který uzavírá dveře království Božího. Smrt postihne všechny, kteří nečiní pokání z takových hříchů a neopustí je. Viz. Žid. 13, 4; Řím. 1, 26. 27. 32.

Ve světě přibývá lidí, kteří se zabývají těmito hříchy. Zabraňte, aby tyto hříchy přišly mezi nás!

Vyvol si raději chudobu, pohanění, odloučení od přátel anebo jakékoli utrpení, než bys svou duši poskrnil hříchem.

5. Který Spasitelův výrok ukazuje, že manželství má trvat po celý život? Mat. 19, 6.

6. Která okolnost v životě manželů dovoluje podle bible rozvod? Mat. 5, 31. 32.

Jedině hřích smilstva dovoluje muži či ženě, aby byli v očích Božích zproštěni od manželského slibu.

7. Jak se projevuje bohobojná manželka? Přisl. 31, 10. 28. 29.

Ženy-křesťanky musí být na stráži, aby kromě manžela nedaly podnět ani k nejmenší nevhodné důvěrnosti. Budou-li přísně uzavřené a slušné, uzavrou dveře nejednomu pokušení.

STŘEZME PŘÍSTUP DO SVÉ DUŠE

8. Jak to vyjádřil Job, že pohled očí má vliv na tělesné žádosti? Job 31, 1.

David zhřešil, (2. Sam. 11, 2) protože nebděl nad svým zrakem a žádostivě hleděl na ženu, která mu nepříslušela. „Když žádost počne, porodí hřích.“ Jak. 1, 15.

Musíme dobře odolávat pokušením. Ti, kteří se nechtějí stát otroky satanových svodů, musí dobře střežit vstup do duše; musí se varovat čtení, slyšení nebo pohledu na to, co vzbuzuje nečisté myšlenky.

9. V jaké souvislosti je naše řeč a povaha? Luk. 6, 45.

10. Jak je možno usměrnit nečisté myšlenky? Mat. 5, 27. 28; Fil. 4, 8. *Handwritten note:* *Handwritten note:*

SEBEKÁZEŇ

11. Která zásada zavazuje bohabojného člověka k tělesné i duchovní čistotě? 1. Kor. 6, 18. Srovnej 1. Mojž. 39, 7—12.

Josefova odpověď zjevuje sflu náboženské zásady. Nebyl by zradil důvěru svého pozemského pána a chtěl být věren svému nebeskému Mistru bez ohledu na následky. Myslel v první řadě na Boha. „Jak bych mohl učinit takovou nepravost a zhřešit proti Bohu?“

Věřící lidé si mají pamatovat, že jsou všude a v každém počínání v přítomnosti Boží.

12. Proč je nutné, abychom střežili své srdce? Přísl. 4, 23.
13. Která Pavlova slova dokazují, že se musel neustále ukázněvat? 1. Kor. 9, 27.

UJIŠTĚNÍ

14. Jaká vyrovnaná povaha je zaslíbena křesťanu, který věří Božím zaslíbením? Žid. 6, 18. 19.

Obecenství s Kristem a osobní styk s živým Spasitelem umožňují věřícímu, aby měl v moci svou přirozenost. K přemýšlení: Co by bylo uchránilo krále Davida před cizoložstvím? Když zrak napomáhá rozvoji nečistých žádostí, jakou zásadu slušného odívání musíme zastávat?

Příčiny nemoci

Zlatý verš: Řím. 6, 23.

Prvních sedm úkolů tohoto čtvrtletí pojednávalo o různých úsecích křesťanského rodinného života. V dalších šesti úkolech chceme uvažovat o zásadách zdravého života. Mezi úspěšným rodinným životem a mezi zdravím je úzká souvislost. Domov je místem, kde lze nejlépe počínat o zdravotních zásadách.

Křesťan by měl být vlastně relativně zdravější než jiní lidé. Proč? Protože se vyhýbá hříšným zvyklostem, které zeslabují jeho tělo. Věří v Boží ochranu, která ho zbavuje starostí a strachu. Ty právě působí zhoubně na celou nervovou soustavu a otevírají dveře různým nemocem. Zdraví je Boží požehnání, které je však závislé na dodržování zásad tělesné i duševní hygieny.

KDY PŘIŠLA NEMOC

1. Co prohlásil Bůh, když se díval na nově stvořenou zemi? 1. Mojž. 1, 27, 31.
2. Co způsobilo tělesný a duševní úpadek Adama a Evy? 1. Mojž. 3, 11. 19. 22—24.

Přes Boží zákaz jedli ze zakázaného stromu. Od té doby lidstvo propadlo satanovým pokušením.

3. Jak se chovala většina lidstva od doby, kdy Adam s Evou byli vyhnáni z ráje? 1. Mojž. 6, 5.
4. Jaký byl účinek hříchu na věk lidského pokolení? 1. Mojž. 5,5; 25,7; 47, 28; 5. Mojž. 34, 7; Ž. 90, 10.

Bůh nestvořil člověka v jeho dnešním zeslabeném stavu. Tento stav není dílem Božím, nýbrž dílem lidským. Při-

vodily jej zlozvyky a neřesti, přestupování zákonů, kterými se člověk měl řídit.

5. Kdo je vlastně odpovědný za nemoci a utrpení? Luk. 13, 11–16; Skut. 10, 38.

Náš nebeský Otec netrápí člověka, ani ho nechce zamucovat. Není zdrojem nemoci a smrti, nýbrž života. To satan je původcem nemoci.

JOBOVA ZKUŠENOST

6. Jakou zprávu čteme o Jobově povaze? Job 1, 1.

7. Jak zmalomyslněl Job v nemoci? Job 3, 2. 3.

Job byl zklamán. Domníval se, že jeho spravedlivý život musí být bez zármutku a utrpení. Pokud takto smýšlel, nedovedl si vysvětlit své osobní neštěstí.

8. Co nepochopil Job ve svém velkém utrpení? Job 1, 8–12; 2, 3–6.

Jobův příběh ukazuje, že utrpení způsobuje satan, ale Bůh ve své milosti určuje míru.

9. Jak vyznal Job konečně svůj omyl, že pochyboval o Boží spravedlnosti? Job 42, 5. 6.

Těm, kteří milují Boha, kteří „jsou povoláni“, všechny věci napomáhají k dobrému.

VZTAH MEZI HŘÍCHEM A NEMOCÍ

10. Při které příležitosti ukázal Ježíš, že mezi hříchem a nemocí je určitý vztah? Jan 5, 5–9. 14.

Spasitel viděl ubohého člověka, který byl již 38 let mrzákem. Jeho nemoc byla do značné míry zaviněna jeho hříchem. Hřích je příčinou a nemoc důsledkem.

11. Co odpověděl Ježíš svým učedníkům, kteří dosud nepřekonali tradiční předsudek, že nemoc je vždy přímým trestem za osobní hříchy? Jan 9, 1–3.

Židé všeobecně věřili, že trest za hřích přichází již v tomto životě. Podle nich každá nemoc byla trestem za nějakou nepravost, které se dopustil postižený nebo jeho rodiče. I učedníci tomu tak věřili. Ježíš napravil jejich omyl. Nevysvětloval však příčinu utrpení člověka, ale poukázal na výsledek: mělo se projevit Boží působení.

12. Zůstává přestupování zdravotních zásad bez následků? Gal. 6, 7.

Ríká se, že není odpuštění hříchů v království přírody. Rozumové schopnosti, tělesná síla a dlouhověkost jsou podmíněny určitými zákony. Zde není nic nahodilého. Bůh nezasáhne, aby zachránil člověka před následky přestupování těchto zákonů. Věru, kus pravdy má přísloví: „Každý je sám strůjcem svého štěstí.“

Přesto, že člověk Boha velmi urazil, Bůh jej dosud miluje. Sesílá mu světlo, aby poznal, že chce-li žít dohromady, musí poslouchat přírodní zákony, které spravují jeho bytost.

13. Kde nebude ani bolesti ani nemoci? Zjev. 21, 4; Izai. 33, 24.

V ovzduší nebes nemůže být bolest. V domově vykoupených nebudou slzy, nebudou pohřební průvody, nebude zármutek.

K p ř e m ý š l e n í : Proč musí někteří věřící lidé nést velké břímě nemoci a utrpení? Proč jsou někteří bezbožní lidé prosti nemocí? Zbavuje pokání člověka následků jeho dřívějšího přestupování přírodních zákonů?

Striedmosť vo všetkom

Základný verš: 1 Kor 9, 25.

Človek má sklon k nestriednosti. Tí, čo si chcú zachovať svoje sily neporušené pre službu Pánovu, musia byť vo všetkom striedmi. Musia sa zdržať i všetkých škodlivých návykov.

KREŠŤANOVHO HESLO JE STRIEDMOSŤ

1. Za čo pokladá Písmo naše telo? 1 Kor 6, 19.

Každý, kto ľahostajne, nepozorne alebo nerozumne poškodzuje Boží predivný mechanizmus, ktorým je naše telo a nedbá na jeho zvláštne zákony v tomto smere, prestupuje Boží zákon. Obdivujeme dielo Božie v prírode, ale ľudské telo je najväčší div.

2. Prečo sa má kresťan náležite starať o svoje telo?
1 Kor 6, 20; 10, 31; Řím 12, 1.

Čím viac sa riadime zdravotnými zákonmi, tým jasnejšie poznávame rôzne pokušenia a tým lepšie im odolávame.

3. Ktorým dôležitým pravidlom sa musí riadiť kresťan, ak chce zvíťaziť? Kor 9, 25. Zrovnaj Žid 12, 1.

4. Čo je podľa slov ap. Petra tretím stupňom rastu k dokonalosti? 2 Pet 1, 4—8.

„A v známosti zdržanlivosť.“ To je tretí krok na ceste k dokonalému charakteru. Aj keby okolo nás celé davы prepadli výstrednostiam, Boží ľud si musí zachovať duchovnú úroveň. V tom nech sa líši od sveta.

STRIEDME PRIANIA

5. Čo hovorí Pavel o potrebe striedmosti a sebakáznosti? Tit 2, 2. 6. 12.
6. Aké víťazstvo musí kresťan získať? Rím 6, 12.

Ak je veriaci človek ovládaný zmyselnými žiadosťami, duch pravdy nemôže svojou mocou posvätiť jeho dušu, ducha i telo.

7. Ako zápasil Pavel? 1 Kor 9, 26. 27.

AJ DOBRÉ LEN STRIEDME

8. Ako nás varuje Písmo pred prejedaním sa dobrými vecmi? Prísł 25, 16.
9. Ktoré napomenutie ukazuje, že aj nestriedma, inak vhodná činnosť nesmie človeka olúpiť o potrebný odpočinok? Žalm 127, 2.

Tí, čo zabúdajú na odpočinok, aj keď vedia, že to ich telo vyžaduje, žijú z vypožičaného kapitálu. Vydávajú životnú silu, ktorú budú v budúcnosti potrebovať. V prípade potreby nevystačia s energiou, ktorou tak bezstarostne plytvali. Každý, kto prestupuje zdravotné zákony, na to skôr či neskôr doplatí.

10. Ako pôsobí na telo prílišné štúdium? Kaz 12, 12.

NUTNOSŤ

PRAVIDELNÉHO ODPOČINKU

11. Koľkokrát ročne prerušili Izraeliti svoj všedný život a zúčastnili sa náboženských slávností? 5 Moj 16, 16.
12. Prečo Pán oddelil siedmy deň? 1 Moj 2, 2.

Boh videl, že človek si potrebuje odpočinúť od práce a starostí šiestich pracovných dní, aby jeho zdravie nebolo ohrozené.

13. Čo nám dokazuje, že Ježiš uznával potrebu odpočinku? Mar 6, 31.

Keď učeníci oznamovali Ježišovi svoje skúsenosti, poznal čo potrebujú. Vedel, že chvíľa tichého odpočinku a zotavenia ich osvieži. Preto sa snažil odsíť s nimi z mesta na tiché miesto, kde by prežili chvíle príjemného zotavenia.

K premýšľaniu: Nejdem v snahe o striedmosť do krajností? Môže človek doplniť zdroj energie, ktorý predtým nestriedme vyčerpá? Zdravotná reforma v sebe zahrňuje oveľa viac než len otázku jednoduchej stravy. Uvažuj o tom!

10. úkol — dne 4. září 1965

Náš pokrm a nápoj

Zlatý verš: Kaz. 10, 17.

POKRM DOPORUČENÝ BOHEM

1. Omezuje nás Bůh v dobrých věcech? Ž. 84, 12.
2. Jakou potravu určil Bůh původně člověku? 1. Mojž. 1, 29.

Bůh věděl, proč člověku doporučuje ku pokrmu užitek z polí a ze stromů. Tedy obilniny, zeleninu a ovoce. I dnešní lékařská věda přichází na to, že má-li být člo-

věk zdrav, musí už přestat s jednostranným požíváním masa a živočišných tuků a zaměřit se na prostou stravu z obilovin, zeleniny a ovoce.

3. Kdy dovolil Bůh požívání masité stravy? 1. Mojž. 9, 1—3.

Po potopě dovolil Bůh jíst maso z čistých zvířat. Ale jisté je, že v zemích, kde je dostatek ovoce, obilnin a ořechů, není masitá strava nutná pro lid Boží. Bylo-li požívání masa dříve zdravé, není tomu tak dnes.

Ti, kteří očekávají příchod Páně, upraví proto i svou stravu podle těchto skutečností.

4. Podle čeho rozlišuje bible maso, které se smí jíst? 3. Mojž. 11, 2—31. Srovnej Soudců 13, 4.

Anděl mluvil jasně o zákazu všeho nečistého. Rozlišení mezi čistým a nečistým pokrmem nebylo pouze obřadním ustanovením. Spočívalo na zdravotních zásadách. Málokdo si uvědomuje, jak zvyky v jídle působí na zdraví, charakter a celkové uplatnění člověka v životě.

POKUŠENÍ CHUTI

5. Jaký příklad o zásadnosti v jídle a pití nám uvádí bible? Dan. 1, 8—15. 19—21.

Daniel měl proto tak vynikající moudrost a odolnost vůči pokušení, že vedl nejen modlitebný život, ale že i střídavě žil.

6. V čem nejdříve pokoušel ďábel Ježíše? Mat. 4, 3. 4.

7. Proč zahynuli mnozí z Izraele na poušti? 1. Kor. 10, 5—7.

Kdo podléhá různým choutkám, podlehne i v jiných věcech. Nebudme proto žádostiví zlého, jako Izrael na poušti.

LIHOVINY

8. Jak varuje Šalomoun před lihovinami a jejich omamným vlivem? Přísl. 20, 1; 23, 29—32.

9. Kterou vážnou výstrahu dává Nový zákon? Efez. 5, 18.

Pavel radil Timoteovi, aby na svou nemoc užíval trochu vína. Měl však na mysli nekvašenou hroznovou šťávu. Neradil Timoteovi něco, co není zdravé.

10. Jaká výstraha a jaké odsouzení se vztahuje na ty, kteří milují světskou prostopášnost? Přísl. 23, 20. 21; Izai. 5, 11. 12; 28, 7.

HLAVNÍ ZÁSADY

11. Čím se máme řídit při jídle a pití? Kaz. 10, 17. *at*

Jedině tehdy budeme bezpečni, když se vyhneme všem dráždicím pochutinám a drogám, které tělu neprospívají, ale škodí. Křesťan se proto vyhýbá všemu, co zeslabuje jeho tělo. Proto ani nekouříme, ani nepijeme alkoholické nápoje.

12. Jak lze uplatnit obraznou, duchovní radu proroka Izaiáše o jídle? Izai 55, 2.

Vybírejme si takovou potravu, která nejlépe dodává potřebné látky k výstavbě těla. Chuť zde není bezpečným vodítkem, protože se u mnohého člověka stala zvrácenou.

Ovoce, obilniny a zelenina, jsou-li připraveny prostě, bez koření a živočišných tuků, tvoří vedle mléka nejzdravější potravu člověka.

13. Kterou základní zásadou se mají křesťané řídit v otázce stravy? 1. Kor. 10, 31.

K přemýšlení: Je prostá strava, kterou nám Pán pro naši dobu doporučuje, ve shodě s vědeckým bádáním? Má hříšný způsob života dnešních lidí a pití lihovin nějakou souvislost?

11. úkol — dne 11. září 1965

Síla zvyku

Zlatý verš: Gal. 6, 7.

Nezapomeňme, že denně, každou hodinu ba v každém okamžiku spřádáme nit svého osudu. Člunek neustále tká nit, která vzor látky buď zkrášlí nebo zkazí. Jsme-li lhostejní a neteční, pak si ztemňujeme život, který má být zářný a krásný. Budeme-li se řídit jen svými sklony a zlozvyky, stanou se nakonec pro nás železnými okovy.

V Ě Č N Ě N Á S L E D K Y Z V Y K Ů

1. Jaký konečný závěr mají všechny naše zvyklosti? Gal. 6, 7.

V božích přírodních zákonech je vždy úzká souvislost mezi příčinou a následkem. Sklizeň je důkazem toho, co bylo zaseto.

V duchovním životě je to podobné. Každý skutek a každé slovo jsou semenem, které přinese plody. Každý promyšlený laskavý čin, poslušnost nebo sebezapření odrazí se v dalších lidech. Tak je to i se špatnými vlastnostmi, jako je závist, zlost anebo nejednota. To jsou semena, která vzejdou jako „kořen hořkosti“ (Žid. 12, 15), a kterými budou mnozí poskvrněni. Tak pokračuje setba dobrého a zlého přes časnost až do věčnosti.

2. Jaký vliv mají zvyky na hříšníka, který se chce polepšit? Přísl. 5, 22.
3. Podle čeho bude Bůh posléze soudit člověka, který nečiní pokání? Ezech. 7, 3.

PŘÍKLADY DOBRÝCH ZVYKLOSTÍ

4. Které zvyky si Daniel zachoval i na dvoře královském? Dan. 1, 8; 6, 10.

Daniel a jeho tři druhové byli střídmi a zdrženliví po celé tři roky výchovy na dvoře královském. Při závěrečných zkouškách se i král musel přesvědčit o jejich bystrosti, zběhlosti a pohotovosti. Byli zásadní uprostřed svůdných vlivů a rafinované smyslnosti babylónského dvora. I dnešní mládež je obklopena různými pokušeními, lákajícími k smyslnému ukojení. Ale kdo dokáže být střídmi a zdrženlivý a řídí se správnými zásadami, ten si připravil ty nejlepší podmínky pro život.

5. Oč usiloval David? Ž. 39, 2; 25, 4; 55, 17.
6. Za které zvyky byl pochválen Kornelius? Skut. 10, 1, 2.
7. Jak vzácný obyčej měl Pán Ježíš? Luk. 4, 16.

ZRÁDNÉ ZVYKLOSTI

8. Jaký nebezpečný způsob myšlení může člověka připravit o duchovní růst? Přísl. 16, 2; 21, 2; Izai. 5, 20. 21.

9. Jakému velkému nebezpečí se vystavuje člověk, který setrvává ve zlém? Jer. 13, 23. Srovnej 1. Mojž. 19, 14.

Život těch, kteří mají správné zvyky a plní věrně všechny povinnosti, bude jako zářivé světlo, které svítí svými jasnými paprsky na cestu ostatním. Kdo si chce zvyknout na duchovní čistotu, sebekázeň, přesnost, na správný způsob mluvení, musí soustavně a přísně nad sebou bdít. Mají-li se v našem křesťanském životě projevít Ježíšovy ctnosti, musíme o ně neúnavně usilovat.

10. Kterou otázkou vystihuje Šalomoun vztah mezi zvyky člověka a jeho společenským postavením? Přísl. 6, 9—11.

Jak často si lidé mění pro zábavu den za noc a noc a den! Mnohý člověk pak ráno dlouho vespává. I přílovi nám říká, že „ranní ptáče dál doskáče“.

VÍTĚZSTVÍ NAD ŠPATNÝMI ZVYKY

11. K čemu nás má vést zkoumání našich cest? Pláč Jer. 3, 40.

Sebezkoumání nebo také sebekritika nás má dovést k tomu, zda každé slovo, každý čin a každá myšlenka je ve shodě s biblickými zásadami.

12. Jak prožil apoštol Pavel přeměnu svých životních zvyků po svém obrácení? Gal. 1, 15—17.

Na poušti v Arábii měl Pavel dobrou možnost tiše studovat a soustředit se. Zbavoval se dosavadních předsudků a tradic a přijímá naučení od Ježíše Krista. Měl obecenství s Ježíšem, který ho osobně utvrdil ve víře a dal mu bohatou míru moudrosti a milosti.

13. Jak nás Bůh ujišťuje, že nám pomůže zvládnout naše obyčeje a zvyky? Přísl. 3, 6.

Kristus tě může osvobodit od jakéhokoliv zlovyku a dáti sflu k překonání každé vášně.

K přemýšlení: Je sebekritika důležitá pro náš duchovní vzrůst? Co má učinit člen sboru, aby překonal kritizování ostatních členů a činovníků církve?

12. úloha — 18. septembra 1965

Duševné zdravie

Základný verš: Ján 14, 27.

Ludia trpia rôznymi nemocami. Je však dokázané, že rozháraný duševný stav spôsobuje človeku mnoho telesných utrpení. Niekedy sú to výčitky svedomia, ktoré podlamujú zdravie. Inokedy zase falošné učenie, ako napr. učenie o večne horiacom pekle a nekonečných mukách bezbožných, ktoré ako ľudské výmysly majú pôsobiť na citlivú myseľ a zastrašovať. Kristovo náboženstvo nie je náboženstvom strachu ale náboženstvom radostnej nádeje.

OVLÁDANIE MYŠLIENOK

1. Čo hovorí apoštol Peter o nutnosti ovládať myšlienky? 1 Pet 1, 13a.

Každý musí sám pracovať na svojej povahe. Kontrolujme svoje myšlienky, premýšľajme o čistote. Jedine vtedy môžu byť naše slová príjemné nebu a prospešné našim blíždym.

2. Ako radí apoštol Pavel veriacim ovládať myšlienky?
2 Kor 10, 5.

Boh chce, aby sme sa ovládali. Vo vlastnej sile však nedokážeme zjednotiť svoje úmysly, priania a sklony s vôľou Božou. Ak sa však necháme ovplyvniť, Spasiteľ to vykoná za nás. „Zborí úmysly a každú vysokosť, povyšujúcu sa proti známosti Božej a podrobí každú myseľ a rozum do poslušnosti Krista.“

CESTA ŠŤASTIA

3. Čo praje Pán svojim dieťkam? Žalm 36, 7–9; Ján 15, 11.

Tí, čo sú spojení s Kristom, môžu byť vždy šťastní.

4. Aká je najdôležitejšia podmienka šťastia veriaceho človeka? Žalm 144, 15.

5. V akej súvislosti je šťastie a svedomie? Rím 14, 22b; 1 Ján 3, 21.

Svedomite a dobre vykonaná práca nám dáva pocit uspokojenia. Naša myseľ je spokojná a šťastná. Keď urobíme dobre druhému, aj sami máme z toho radosť. Táto radosť má vplyv na celého človeka a povzbudzuje celý organizmus.

6. Ktorý iný zdroj šťastia má ešte dieťko Božie? Prísľ 14, 21b.

Využite každú príležitosť a obšťastňujte všetkých vo svojom okolí. Vlúdne slovo, milý úsmev, láskavý pohľad a uznané ocenenie bude pre mnohého osamelého človeka posilou a vzpruhou do ďalšieho života.

NEPRIAZNIVÉ VPLYVY

7. Čo je veľkou príčinou osobných rozporov a tým chatrného duševného zdravia? Mat 6, 24; Gal 5, 17.
8. Čo nám nemôže dať hromadenie majetku? Kaz 4, 7. 8.
9. Čo sa stalo, keď Pán zavrhol Saula pre jeho neposlušnosť? 1 Sam 16, 14, 15.

Saul neprijal pokorne Boží trest. Jeho vysokomyseľnosť sa zmenila v zúfalstvo, ktoré ho takmer zbavilo rozumu.

10. Aké uistenie má Božie dieťko, že Pán sa postará o jeho základné osobné potreby? Žalm 37, 3—5. 18. 19; Fil 4, 19.

Vedomie vykonaného dobra je najlepším liekom pre nemocné telo i dušu. Je spojené so zvláštnym Božím požehnaním, ktoré prináša zdravie a silu.

11. Kedy sa kresťan nemusí trápiť starosťami, ktoré ničia zdravie? Žalm 4, 8. 9; 1 Tim 6, 6—8; 2 Tim 1, 7, Žid 13, 5.
12. Akú výhodu má kresťan v zhone a napätí života? Fil 4, 13; Žalm 9, 10. 11; Rím 8, 35—39.

Tí, čo si nedôverujú a nevedia spoliehať na seba, boja sa starostí a zodpovedností, musia sa naučiť spoliehať na Pána. Mnohý, ktorý by inak nič nedokázal, bude môcť povedať: „Všetko vládzem v tom, ktorý ma zmocňuje, v Kristu.“

K premýšľaniu: Je duševná sklúčenosť Božím trestom? Čo je najlepším liekom na zarmútené svedomie? Kde je predel medzi sebadôverou a dôverou v Boha?

Náboženství a zdraví

Zlatý verš: 3. Jana 2.

Zdraví a síla je dar od Boha. Smíření s Bohem i s lidmi, spokojenost v Bohu a spokojení s ním skrze modlitbu je podmínkou zdraví věřícího člověka.

DUCHOVNÍ A TĚLESNÉ ZDRAVÍ

1. Jak poukazuje žalmista na souvislost mezi duchovním a tělesným zdravím? Ž. 103, 2. 3.
2. Kterým obrazem poukazuje Šalomoun na důležitý vztah duševního života ke zdraví? Přísl. 17, 22.

Nálada má mnohem větší vliv na zdraví, než si uvědomujeme. Zármutek, úzkost, nespokojenost, výčitky, vina, nedůvěra, to vše vyčerpává životní síly a otevírá cestu nemocem.

3. Jaký ideál zdraví vyjadřuje apoštol Jan? 3. Jana 2.

SPRAVEDLIVÝ ŽIVOT NAPOMÁHÁ ZDRAVÍ

4. Které rady Starého a Nového zákona ukazují, že spravedlivý život podporuje zdraví? Přísl. 3, 7. 8; 1. Petr. 3, 10—12.

Vidí-li věřící člověk ve své povaze slabost, nestačí, když ji znovu a znovu vyznává. Musí se snažit energicky své nedostatky překonat a získat správné povahové rysy.

Nebude se této nesnadné práci vyhýbat. Křesťan musí vynaložit neochvějně úsilí a Bůh mu pak pomůže. Každý, kdo se upřímně snaží dosáhnout vítězství nad sebou, pozná pravdivost zaslíbení: „Milost má je dostačitelná pro tebe.“

5. Jaké dobrodiní působí víra v Boha? Ž. 42, 12; Přísl. 10, 27.

Bohobojnost není v rozporu se zdravotními zákony, nýbrž naopak. Bázeň Boží je základem veškerého skutečného blaha věřícího.

6. Jak omezuje Bůh soužení, které přichází na jeho dítky? 1. Kor. 10, 13; Žid. 13, 6.

Dosud jsme neprošli žádnou zkouškou, která by nebyla pro nás únosná. Bůh udržuje naši víru a nedopustí, abychom byli zkoušeni nad naše síly. Ve chvíli zkoušky způsobí i možnost, abychom ji mohli vydržet.

BOŽÍ LÉK

7. Jaký lék může získat věřící dítko Boží pro své potřeby? Jak. 5, 16b.

Modlitba a víra patří k sobě, musíme je proto společně studovat. Kristus řekl: „Začkoli byste prosili u víře, věříce, vezmete.“ Praví jasně, že naše prosby musí být ve shodě s vůlí Boží. Musíme prosit o to, co Bůh zaslíbil.

8. Jakou přednost mají křesťané v nemoci? Jak. 5, 14, 15.

Přeje-li si nemocný věřící, abychom se modlili za jeho uzdravení, musíme mu vysvětlit, že přestupování Božích přírodních anebo duchovních zákonů je hřích a chce-li

přijmout Boží požehnání, musí hřích vyznat a opustit.

V některých případech zasáhne Pán svou mocí a vrátí člověku zdraví. Ale všichni nemocní nebývají uzdraveni. Mnozí jsou uloženi k spánku v Ježíši Kristu. Jan dostal na ostrově Patmos příkaz, aby napsal: „Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteří v Pánu umírají: Duch zajiště praví, aby odpočinuli od prací svých, skutkové pak jejich jdou za nimi.“ Zjev. 14, 13. Z toho vidíme, že neuzdraví-li se někdo, nesmíme z toho usuzovat na nedostatek víry.

9. Jaký příklad nám dal náš Mistr, abychom pochopili, že máme ve svých modlitbách ochotně uznat Boží vůli místo své? Mat. 26, 39.
10. Která zkušenost ap. Pavla ukazuje, že zázračné uzdravení není vždy člověku k dobrému? 2. Kor. 12, 7—9.
11. Která zásada království Božího by zaručila naši osobní bezpečnost, upevnila důvěru v lidi, přispěla ke spokojenosti a tím i ke zdraví? Mat. 22, 35—40; Jan 15, 12.
12. Kterými slovy nás Ježíš volá k odpočnutí těla i duše? Mat. 11, 28—30.

Odpočnutí znamená obnovení tělesných i duchovních sil. Kdo je našel u Ježíše, ten nemusí vyhledávat žádné zázračné nebo tajemné léčení.

13. Jakou cestu ke zdraví vytyčuje prorok Izaiáš? Izai. 58, 6—8.

Křesťanství má tvořit šťastné rodiny a šťastné členy společnosti. Vše, čím přispějeme ke štěstí jiných, vrací se nám zpět. Naše blaho je těsně spjato s blahem našich bližních.

K přemýšlení: Je nemoc trestem za hřích? Může pocit viny snížit odolnost vůči nemocem? Měl Ezechiáš právo modlit se za uzdravení? Viz 2. Král. 20, 1—19.